

Sajtóközlemény
Luxembourg, 2022. június 30.

Az uniós számvevők szerint a külső tanácsadók Bizottság általi igénybevétele potenciális kockázatokkal jár

Az Európai Számvevőszék ma közzétett jelentése szerint a külső tanácsadók megbízását és igénybevételét az Európai Bizottság nem az értékarányosságot biztosítva, illetve nem az érdekeinek legmegfelelőbb módon irányítja. Az e szolgáltatások igénybevételére vonatkozó keret olyan jelentős hiányosságokat mutat, mint a szolgáltatók koncentrációjával, a túlzott függéssel és az összeférhetlenséggel kapcsolatos potenciális kockázatok, amelyeket nem követnek nyomon kellő mértékben. A Számvevőszék rámutat arra is, hogy a tanácsadók munkájának értékelése és e munka hozzáadott értékének mérése terén is hiányosságok tapasztalhatók.

A számvevők megállapítása szerint az Európai Bizottság információs rendszere nem nyújt teljes képet a külső tanácsadók bizottsági igénybevételéről. Annyi bizonyos, hogy a Bizottság egyre gyakrabban vesz igénybe külső tanácsadókat egy sor szaktanácsadási és támogatási szolgáltatás nyújtására. Az elmúlt években évi mintegy 1 milliárd euró értékben szerzett be széles körű szolgáltatásokat a tanácsadási, tanulmánykészítési, értékelési és kutatási tevékenységek terén. A külső szolgáltatók főként az Unió szomszédsági és bővítési politikáinak, a nemzetközi partnerségeknek, a külpolitikai eszközöknek, valamint a környezetvédelmi és éghajlat-politikai fellépéseknek a végrehajtásában vesznek részt. A számvevők azt ellenőrizték, hogy a Bizottságnak sikerült-e elérnie a lehető legjobb ár-érték arányt, illetve megvédenie az érdekeit.

„Egyes feladatok kiszervezése hasznos lehet, és néha szükséges is – jelentette ki François-Roger Cazala, az ellenőrzésért felelős számvevőszéki tag. – Az Európai Bizottságnak azonban ügyelnie kell arra, hogy a pénzéért a lehető legnagyobb értéket kapja cserébe. Átláthatóbb és elszámoltathatóbb módon kell kezelni a kiszervezhető feladatokat, illetve a beszállítók koncentrációjával, a túlzott függőséggel és az összeférhetlenséggel kapcsolatos kockázatokat. Remélem, jelentésünk segíteni fog az uniós közigazgatásnak abban, hogy ilyen irányban mozduljon el.”

A számvevők hiányosságokat tártak fel a külső tanácsadók igénybevételére vonatkozó keretben. Konkrétan: a – külső tanácsadóknak kiszervezett összeg 80%-át kitevő – tanácsadási és kutatási szolgáltatásokra nézve nincsen olyan iránymutatás, hogy a feladatokat milyen mértékben lehet

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

kiszervezni, hogyan kell meghatározni a külső tanácsadók szolgáltatásait, és milyen képességeket és kapacitásokat kell házon belül tartani. Az ismétlődő feladatok elvégzése céljából beszerzett tanácsadási szolgáltatások esetében a Bizottság az új közbeszerzési felhívások kibocsátása előtt nem méri fel költség-haszon elemzés, illetve igényfelmérés révén, hogy milyen viszonylagos előnyökkel jár, ha belső munkatársak helyett külső szolgáltatókat bíz meg az adott feladatokkal.

Bár a nyertes ajánlatok kiválasztásához használt kritériumok megfelelőek voltak, a Bizottság nem követte kellően nyomon, illetve nem kezelte megfelelően a külső tanácsadók igénybevételéhez kapcsolódó jelentős kockázatok (ilyen többek között a szolgáltatók koncentrációjával kapcsolatos kockázat és a viszonylag kis számú szolgáltatótól való túlzott függés kockázata). A vizsgált időszakban a Bizottság 2769 külső tanácsadóval szerződött, ám ebben az időszakban a tíz legnagyobb beszállító tette ki a teljes szerződéses összeg 22%-át (körülbelül 600 millió euró). Más szóval a Bizottság egyes főigazgatóságai nagymértékben támaszkodnak viszonylag kis számú vállalkozóra. Nem ritka, hogy – bár rendszeresen tartanak nyílt közbeszerzési eljárásokat – több éven keresztül ugyanaz a szolgáltató nyeri el az az egymást követő szerződéseket.

A kis számú külső tanácsadó koncentrálódása azzal a veszéllyel jár, hogy egyes, a Bizottsággal való együttműködés terén széles körű tapasztalattal rendelkező szállítók sikeresebbek lesznek a szerződések elnyerésében. Példaként említhetjük, hogy a Számvevőszék megállapítása szerint egyes beszállítóknak versenyelőnyt biztosíthatott, hogy tanácsadási, végrehajtási és értékelési szolgáltatások együttesét nyújtották egyazon bizottsági főigazgatóság számára, mivel ugyanazon uniós szakpolitika tervezésében, végrehajtásában és értékelésében is részt vesznek. A Bizottság bevezetett eljárásokat az esetleges összeférhetlenségek felderítésére és megelőzésére. Ezek azonban többnyire formális ellenőrzések, és önmagukban nem tudják kezelni az összeférhetlenségi kockázatokat.

Az egyes szerződések vizsgálatát tekintve az uniós számvevők elismerik, hogy a Bizottság a kifizetések megkezdése előtt meggyőződik arról, hogy a tanácsadók megfelelő minőségben nyújtották-e a szolgáltatásokat. Rámutatnak azonban arra, hogy a Bizottság nem mérte egységesen a külső tanácsadók teljesítményét, egyes tanulmányoktól és értékelésektől eltekintve. A tanulságok levonására vagy utólagos költség-haszon értékelésre csak néhány főigazgatóság fordít figyelmet, ám elvégzésekor sem kerül sor olyan központosított információgyűjtésre, amely lehetővé tenné a külső tanácsadók munkaeredményeinek lehető legjobb felhasználását. A számvevők véleménye szerint a Bizottság emiatt kevésbé képes meghatározni, hogy mely területek szorulhatnak tökéletesítésre, és nagyobb annak a kockázata is, hogy korábban rosszul teljesítő tanácsadók kapnak újfent megbízást.

Tekintettel a külső tanácsadók igénybevételének volumenére, az uniós számvevők szorgalmazzák, hogy az Európai Bizottság folyamodjon ezekhez meggondoltabban. Felkéri továbbá a Bizottságot, hogy növelje az átláthatóságot azáltal, hogy rendszeresen és pontosan beszámol a külső tanácsadói szolgáltatások igénybevételéről.

Háttér-információk

Az ellenőrzés a külső tanácsadók azon, az uniós költségvetésből finanszírozott szolgáltatásaira terjed ki, amelyekre nézve az Európai Bizottság 2017 és 2019 között kötött szerződést, és amelyeket a Bizottság tanácsadásként, tanulmányként, értékelésként vagy kutatásként rögzített. Adott esetben a számvevők figyelembe vettek a külső tanácsadók igénybevételével kapcsolatos

friss releváns információkat is. Ez az ellenőrzés nem terjedt ki az informatikai tanácsadási szolgáltatásokra.

A „*Külső tanácsadók az Európai Bizottságnál: Reformra lenne szükség*” című, 17/2022. sz. számvevőszéki különjelentés elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

A sajtó rendelkezésére áll:

A Számvevőszék sajtóirodája: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547